

Engerlingen bestrijden vereist discipline

Vraatschade door engertingen en emelten levert vaak veel overlast op voor de golfers. Het voordeel hiervan is dat er snel draagvlak is voor een oplossing. Toch bezorgt de schade menig (hoofd)-greenkeeper extra grijze haren. Hoe kun je deze in onze ogen nutteloze dieren bestrijden?

TEKST: GERARD SCHOENAKER – FOTO'S: IPC GROENE RUIMTE

Engerlingen vreten aan de ondergrondse delen van de grasplant. In de periode tussen juli en september kan de vraatschade zulke vormen aannemen dat hele delen van de grasmat afsterven. Dieren zoals kraaien, spreeuwen, wilde varkens,

dassen, egels en mollen zijn natuurlijke vijanden van de engertingen. Uiteraard zijn deze dieren nuttig voor het opruimen van de engertingen, maar het zijn niet bepaald nette eters. Ze ruïneren de grasmat nog verder, waardoor veel extra werk en overlast ontstaat.

Schade beperken

Leveranciers zijn momenteel druk doende om toelating te verkrijgen voor een chemisch bestrijdingsmiddel tegen engertingen en emelten. Voorlopig moeten we echter nog even geduld hebben. Voor de engerting van de rozenkever zijn er sinds enige jaren nematoden (parasitaire aaltjes) te koop, waarmee je deze plaaggeesten op een effectieve manier kunt bestrijden. De overige engertingen worden voor zover bekend ook belaagd door parasitaire aaltjes. De toepassing hiervan als bestrijdingsmiddel geeft tot nu toe echter uiteenlopende resultaten. Dit jaar is de schade veroorzaakt door de engertingen van de mestkever inmiddels achter de rug. De engertingen van de mei-, juni-, salland- en rozenkevers worden in de komende maanden actief. Als je de schade wilt beperken, dan is het belangrijk in de gaten te houden wat er op de golfbaan gebeurt en te bepalen of bestrijding nodig en mogelijk is. Dit is erg afhankelijk van de soort.

Observeren

In de zomermaanden wordt de overlast op golfbanen vooral bepaald door de engertingen van de rozenkever. Deze zijn met aaltjes te bestrijden. Het wel of niet slagen van deze biologische bestrijdingsmethode hangt voor een belangrijk deel af van de discipline. De nadruk ligt hierbij niet zo zeer op het toepassen van de goede techniek, maar op het bepalen van het juiste moment van toepassing. De discipline heeft vooral betrekking op het hele jaar goed observeren. Het is niet zo dat je van de ene op de andere dag de bestrijding van de engertingen effectief kunt oppakken. Bijna het hele jaar dien je de ontwikkelingen in de gaten te houden en vooral eind mei moet je de vluchten van de kevers goed in kaart brengen. Je kunt dan bepalen op welk moment in juli de bestrijding moet plaatsvinden.

Levenscyclus

Om engertingen effectief te kunnen bestrijden, moet je weten welke soorten aanwezig zijn, maar ook hoe deze beestjes zich gedragen in de loop van het jaar. Dit is nodig om het meest

geschikte moment van bestrijding te kunnen bepalen, of je nu kiest voor chemische bestrijding of voor de biologische weg. In tegenstelling tot de larven van andere wortel-etende insecten, komen engertingen nooit bovengronds. Tijdens de wintermaanden kruipt de larve dieper de grond in. De rozenkever en de mestkever hebben een cyclus van één jaar. De larve van de mei-, juni- en sallandkever verblijven, afhankelijk van de soort, twee tot vijf jaar in de grond alvorens zij zich verpoppen.

Inventarisatie van de vluchten

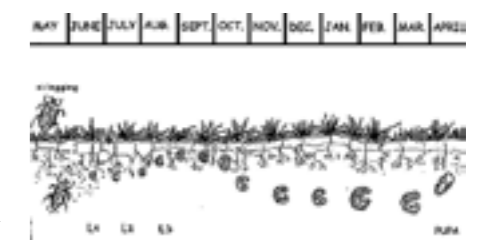
Het monitoren van de vluchten is noodzakelijk. In de eerste nacht dat de kevers actief zijn, wordt 85 procent van de eitjes afgezet. Vangkooien bieden voor de bestrijding geen soelaas, deze zijn vooral bedoeld om de ernst van de vluchten te inventariseren. De rozenkever vliegt bij zonnig weer, vanaf eind mei in een periode van twee weken tussen 10.00 en 12.00 uur, zeer laag over de grasmat. Het is noodzaak om juist dan te inventariseren. Overigens zijn er afhankelijk van de weersomstandigheden in het voorjaar ook voor eind mei weleens vluchten gesignaleerd. Een eenvoudige manier om broeihaarden gedetailleerd te lokaliseren is door op een scorekaart, met de lay-out van de baan, aantekeningen te maken waar de rozenkever zich ophoudt. Zo breng je nauwkeurig in kaart waar je de bestrijding in een later stadium moet uitvoeren. Deze methode voorkomt dat aanvullend bodemonderzoek nodig is.

Determinatie

Het tijdstip van de vluchten geeft een

Schade aan de grasmat door engertingen.

De levenscyclus van de rozenkever.
Bron: Insect Consultancy.

goede indicatie om te bepalen welke engertingen op het terrein aanwezig zijn. De kevers zijn gemakkelijker te herkennen dan de engertingen. Bij twijfel bestaat altijd de mogelijkheid om de engertingen voor de aanvang van de biologische bestrijdingsprocedure te laten determineren door een specialist.

Tijdstip van bestrijden

De larven komen na drie tot zes weken uit de eitjes. De jonge keverlarven voeden zich in het eerste stadium voornamelijk met organisch materiaal in de bodem. In het tweede en derde stadium doen ze zich te goeder aan de graswortels. Tijdens droge periodes in augustus en september wordt zichtbaar waar de grote broeihaarden zijn, omdat de grasplanten afsterven door verdroging. Meestal is het dan te laat om serieuze schade te voorkomen. Het inzetten van aaltjes is in deze periode nog wel mogelijk, maar het meest effectief is bestrijding in de tweede helft van juli. De larve van de engerting bevindt zich dan in het tweede stadium van de levenscyclus. Het aaltje heeft dan de mogelijkheid om door de huid van de engerting heen te dringen en de engerting te infecteren. Voor een effectieve bestrijding is het daarom belangrijk om de aaltjes precies op het goede moment in te zetten. Inzet op andere momenten leidt al gauw tot teleurstelling, zonde van werk en geld.

Nazorg

De nazorg bestaat uitsluitend uit het vochtig houden van de bodem. De nematoden kunnen zich in een droge bodem niet verplaatsen. Het vochtig houden moet tot minimaal vijf weken na het uitzetten van de nematoden worden volgehouden.